

Commandocentrale – zoeklocaties: locatie Roosendaal

Aspect archeologie

De zoeklocatie in Roosendaal, ten oosten van de N262, ligt in een gebied dat op de gemeentelijke archeologische waardenkaart grotendeels een lage archeologische trefkans vertegenwoordigt. Het gebied bevindt zich op de Brabantse zandgronden en kan geomorfologisch gerekend worden tot de terrasafzettingen. Deze vlakten zijn onder invloed van de wind ontstaan tijdens de laatste IJstijd. Ze zijn gedeeltelijk met dekzand bedekt, dat eveneens een eolische afzetting is uit het einde van de IJstijd. Vanaf het Laat-Mesolithicum, circa 6000 v.Chr., werd het klimaat milder en begon zich veen te ontwikkelen op de zandgronden. Dat gebeurde vooral in de delen met een slechte afwatering en waar kleilagen in de ondergrond voorkwamen. In de Bronstijd (vanaf 1800 v.Chr.) nam de veengroei toe tot een enkele meters dik pakket.

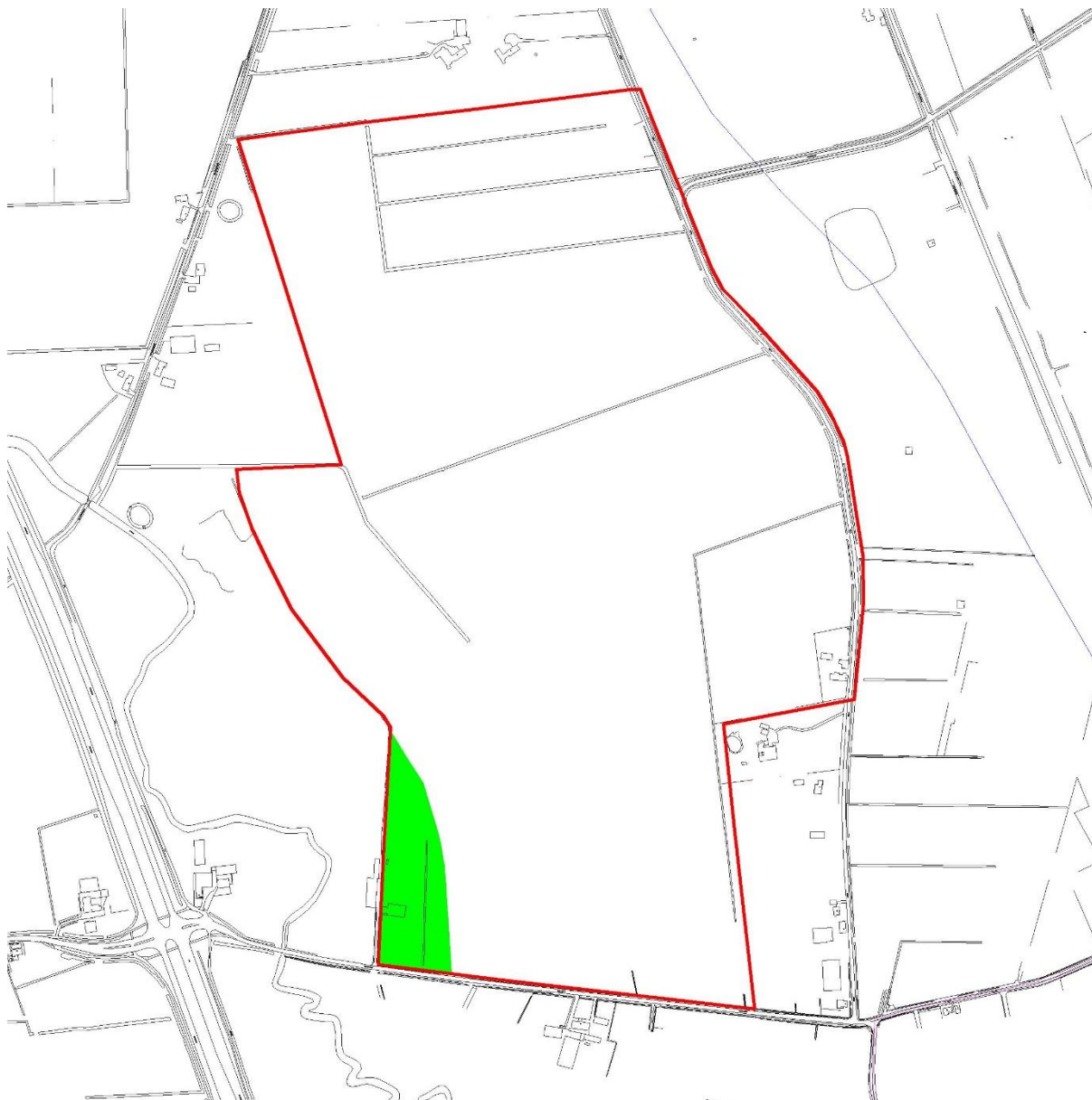
De veengrond was niet geschikt voor bewoning, hooguit aan de randzones waar veen aan hoger zand grensde. De veenbedekking in Westelijk Brabant is door historisch-geograaf Leenders gereconstrueerd. Ten oosten van Roosendaal bevond zich een langgerekt veengebied dat zich zuidwaarts bijna tot de huidige landsgrens uitstrekte. Het onderhavige zoekgebied ligt in zijn reconstructie ten westen van het veen.

Uitsnede uit de kaart van de veenbedekking. Het veen is lichtgrijs. Het zoekgebied is rood omlijnd.

Ik meen echter dat het veen oorspronkelijk óók het zoekgebied bedekte. De reden is de ontwikkeling van het landschap na de veenontginning. Het veen werd vanaf de 13de eeuw systematisch uitgegraven voor de turfwinning, de belangrijkste brandstof van die tijd. In de loop der eeuwen zijn meters veen afgegraven. De resterende natte gronden waren niet geschikt voor het boerenbedrijf; ook nu weer waren alleen de randzones geschikt. Veel van dit oude veenland kwam in gebruik als gras- en hooiland. Andere gebieden met slechte afwatering ontwikkelden zich tot heide (voor het weiden van schapen) of zelfs zandverstuivingen. In de heide lagen veel vennen, maar die zijn in de loop der tijd bijna allemaal verdwenen.

De topografische kaart van het zoekgebied van omstreeks 1840 laat zien dat het zoekgebied vrijwel volledig uit heide bestond, in het uiterste noorden grenzend aan enkele vennen. Alleen in de uiterst zuidwestelijke punt staat een boerderij (De Heibeek). Het gebied werd pas in de 19de eeuw met sloten in lange percelen verdeeld, de zogenaamde Heiblokken. De aanwezigheid van het grote heidegebied wijst op onvruchtbare gronden en waarschijnlijk dus ook een vroegere veenontginning.

Het zoekgebied met daarin (groen) het gebied met een middelhoge archeologische trefkans.

M.Vermunt

Gemeentelijk archeoloog & adviseur voor
Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht
Cluster Werken en Recreëren
Cultuur en erfgoed
Postbus 35 4600AA Bergen op Zoom
tel.0164-277525 / 06-22469328

12-10-2022